

Adviescollege —
toetsing regeldruk

Aan de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Mevrouw mr. drs. M.C.G. Keijzer
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4334/2025-U202

Uw referentie

Datum

19 december 2025

Onderwerp

Wijzigingsbesluit Omgevingsregeling over verblijfsvoorzieningen voor beschermde diersoorten en PUR-schuim

Geachte mevrouw Keijzer,

Op 25 november 2025 is het *Wijzigingsbesluit Omgevingsregeling in verband met verblijfsvoorzieningen voor beschermde diersoorten en PUR-schuim* aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies voorgelegd. Er is voor dit voorstel ook een internetconsultatie van start gegaan. De reactietermijn en de adviestermijn van ATR verlopen op 5 januari 2026.

Context

Dit besluit bevat onder andere wijzigingen in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) met betrekking tot verblijfsvoorzieningen voor "bouwwerkafhankelijke beschermde diersoorten" en aanvullende voorschriften voor het maken en aanbrengen van PUR-schuim. De voorliggende wijziging van de Omgevingsregeling werkt deze Bbl-wijzigingen uit in regels die met een hoge mate van detail bepalen hoe verblijfsvoorzieningen voor huismussen, gierzwaluwen en vloer-muizen concreet moeten worden ontworpen en gepositioneerd, en welke voorwaarden gelden voor het ter plaatse spuiten van PUR-schuim in woonfuncties om blootstelling aan gevaarlijke stoffen te voorkomen.

Inhoud van het voorstel

De regeling bevat twee hoofdonderdelen: (1) verplichte verblijfsvoorzieningen voor beschermde soorten in nieuwe utiliteitsgebouwen en (b) aanvullende uitvoerings- en veiligheidsvoorschriften voor het gebruik van PUR-schuim in woonfuncties. Beide worden op uitvoeringsniveau uitgewerkt.

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

Verblijfsvoorzieningen voor beschermde soorten

De Omgevingsregeling concretiseert de in het Bbl opgenomen verplichting om bij nieuwbouw voorzieningen te treffen voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen. Daartoe worden onder meer eisen gesteld aan aantallen voorzieningen in relatie tot verliesoppervlak, situering (zoals hoogte, vrije aanvliegruimte en oriëntatie) en technische kenmerken van openingen en verblijfsruimtes. Voor vleermuizen gelden aanvullende voorwaarden, waaronder een minimumpercentage aan hangoppervlak en eisen aan toegankelijkheid en microklimaat.

Deze regels leggen vast hoe aan de Bbl-verplichting moet worden voldaan. Daarmee krijgen zij normatieve betekenis voor ontwerp, uitvoering en toezicht. Dit vergt vroegtijdige ontwerpkeuzes, specifieke productkeuzes en borging van correcte toepassing in de bouwpraktijk. Gemeenten dienen toezicht te houden op naleving van deze technisch gespecificeerde voorschriften.

Veiligheidsvoorschriften voor toepassing van PUR-schuim

Voor het aanbrengen van PUR-schuim in woonfuncties bevat de Omgevingsregeling aanvullende voorschriften gericht op het beperken van gezondheidsrisico's. Deze voorschriften zien onder meer op afzetting van ruimten, afwezigheid van bewoners, minimale ventilatiecapaciteit vóór, tijdens en na toepassing, temperatuur- en vochtcondities en beperkingen per type PUR-schuim.

Daarnaast worden verplichtingen gesteld aan de voorbereiding en verantwoording van de werkzaamheden, waaronder het opstellen van een vooropnamerapport en een nacontrole rapport met gegevens over ruimte, ventilatie en naleving van de gestelde parameters. Deze voorschriften leiden tot aanvullende administratieve lasten, extra voorbereidingstijd en investeringen in kennis en hulpmiddelen. Voor gemeenten brengt dit extra toezicht- en beoordelingslasten met zich mee, mede vanwege het technisch-specialistische karakter van de voorschriften.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Het college onderkent dat de overheid een rol heeft bij het beschermen van biodiversiteit en het beperken van gezondheidsrisico's bij het gebruik van gevaarlijke stoffen in de gebouwde omgeving. De toelichting bij het voorstel maakt echter niet inzichtelijk welke verbetering van de biodiversiteit voor de drie bouwwerkafhankelijke soorten wordt beoogd en hoe kan worden vastgesteld dat de voorgestelde maatregelen bijdragen aan dat doel. Het blijft onduidelijk in welke mate de voorzieningen het bestand van huismus, gierzwaluw en vleermuizen moeten verbeteren en welke concrete of meetbare doelstelling daarmee wordt nagestreefd. Zonder zo'n onderbouwing kan niet worden beoordeeld of de gekozen maatregelen proportioneel zijn, of zij effectiever zijn dan alternatieve varianten en of de lasten die zij veroorzaken gerechtvaardigd zijn. Daarbij komt dat met name de maatregelen ter bevordering van de biodiversiteit een bijzonder hoog

detailniveau kennen. De toelichting maakt onvoldoende inzichtelijk waarom het voorgestelde gedetailleerde uitvoeringsniveau nodig is.

1.1 Het college adviseert de toelichting aan te vullen met een duidelijke kwantitatieve onderbouwing van de nagestreefde biodiversiteitswinst, inclusief een toelichting op hoe wordt vastgesteld wanneer de maatregelen als een succes kunnen worden beschouwd.

1.2 Het college adviseert een expliciete motivering waarom deze doelstelling een uitwerking op dit detailniveau vereisen.

2. Minder belastende alternatieven

Noch het beleidskompas, noch de toelichting maakt inzichtelijk of alternatieven zijn overwogen voor de technische eisen aan diersoortvoorzieningen of voor de PUR-uitvoeringsvoorwaarden. Mogelijke alternatieven zijn:

- Differentiatie naar type gebouw of regionale ecologie (diersoortvoorzieningen);
- Minder gedetailleerde voorschriften ten gunste van functionele eisen;
- Gebruik van bestaande certificeringsregimes of standaardrapportages (PUR-schuim);
- Fasering of uitzonderingsmogelijkheden voor specifieke situaties;
- Alternatieven die meer ruimte laten voor innovatieve oplossingen.

Zonder inzicht in welke alternatieven zijn overwogen en waarom deze niet zijn gekozen is niet vast te stellen of de gekozen uitwerking de minst belastende variant is.

2.1 Het college adviseert om de toelichting aan te vullen met de beleidsopties die zijn overwogen en waarom deze zijn verworpen.

3. Werkbaarheid

Verblijfsvoorzieningen voor beschermde diersoorten

De regeling bevat gedetailleerde technische normen. Het is onduidelijk of deze in de praktijk haalbaar en handhaafbaar zijn. De MKB-toets noemt wel dat partijen inbreng hebben geleverd met betrekking tot de werkbaarheid (bijvoorbeeld over de noodzaak van duidelijke opbouwtekeningen), maar de toelichting maakt niet duidelijk hoe inbreng is verwerkt.

Veiligheidsvoorschriften voor toepassing van PUR-schuim

PUR-voorschriften zijn zeer gedetailleerd en situatie-afhankelijk. Het is onduidelijk of deze varianten (zolder, spouw, kruipruimte) consistent toepasbaar zijn voor MKB-bedrijven. Werkbare uitvoeringshulpmiddelen (templates, standaarden) worden niet genoemd, terwijl de branche hier eerder om vroeg. Het is niet inzichtelijk of in de praktijk is getoetst of dit eenvoudiger kan, hetgeen ATR eerder heeft aanbevolen bij het Bbl-advies.

3.1 Het college adviseert toe te lichten hoe de werkbaarheid in de praktijk is getoetst, welke inbreng is geleverd en hoe hiermee is omgegaan.

4. Gevolgen regeldruk

De regeling heeft gevolgen voor bedrijven (bouwers, aannemers, isolatiebedrijven). In het geval van de verblijfsvoorzieningen voor diersoorten gaat het om de volgende kosten:

- Eenmalige kosten voor ontwerpaanpassingen, berekeningen volgens NTA 8800, inbouwen van voorzieningen, extra materiaal en faalkosten.
- Structurele kosten voor onderhoud en inspectie bij renovaties.
- Toezichtlasten voor gemeenten nemen toe, met mogelijke verschillen in interpretatie van technische normen.

Bij de maatregelen met betrekking tot PUR-schuim gaat het om de volgende kosten:

- Eenmalige kosten voor scholing en aanpassing van werkprocessen.
- Structurele kosten voor opname- en nacontrole rapporten en ventilatievoorzieningen.
- Gemeenten ontvangen extra informatie en moeten deze beoordelen.

De regeling brengt de regeldrukkosten van deze uitvoeringsvoorschriften niet in beeld.

4.1 Het college adviseert de regeldrukgevolgen in beeld te brengen conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Niet indienen / vaststellen.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de uitkomsten van de toetsing. Indien u het voorstel verder in procedure brengt, gaat ATR ervanuit dat de toelichting per adviespunt duidelijk maakt op welke wijze rekening is gehouden met het ATR-advies. Aanvullend verzoekt het college u de gewijzigde versie van het voorstel aan ATR voor te leggen, zodat wij kunnen bepalen of een Aanvullende zienswijze opportuun is.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris